

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 216/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s. r. o., Kadnárova 83, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ JUDr. Ivan Syrový, PhD., advokát, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 Tos 76/2019 z 25. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 76/2019-156 z 25. júla 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ taktiež v podaní žiadal o odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ľudmile Gajdošíkovej, ktorej funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V zmysle čl. X ods. 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh“) bola táto vec s účinnosťou od 16. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu prejednaná a rozhodnutá v treťom senáte ústavného súdu. Podľa čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce 2019 a čl. II bodu 3 a čl. X bodu 3 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 schváleného 27. mája 2020 je na konanie vo veci príslušný senát ústavného súdu v zložení Martin Vernarský (predseda senátu) a sudcovia Ivan Fiačan a Peter Straka.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 101/2015-135 z 3. júna 2019 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 419 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) z dôvodu podľa § 52 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) konajúci súd vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil, a preto sa mu nariaďuje výkon trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov a šesť mesiacov, ktorý mu bol uložený právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 101/2015 z 13. januára 2016 pre prečin podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona. Odsúdenému nariadil výkon trestu v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Predmetné uznesenie okresného

súdu nenadobudlo právoplatnosť, pretože ho sťažovateľ napadol sťažnosťou. Krajský súd uznesením č. k. 3 Tos 76/2019-156 z 25. júla 2019 uznesenie okresného súdu potvrdil, keďže podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uvádza, že krajský súd pri posudzovaní, či sa v skúšobnej dobe osvedčil, založil rozhodnutie len na množstve priestupkov spáchaných na úseku cestnej premávky. Namietal, že súd nevzal do úvahy a nedostatočne vyhodnotil skutočnosti, ktoré svedčia v prospech sťažovateľa. Sťažovateľ uviedol: *«Máme za to, že napriek povinnosti zistiť skutkový stav veci náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nadriadený súd na túto svoju povinnosť rezignoval a svoje uznesenie náležite neodôvodnil. V súlade s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky je súčasťou základného práva na súdnu ochranu aj právo účastníka na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Krajský súd v Žiline najmä opomenul prihliadnuť pri rozhodovaní na skutočnosti svedčiace v prospech odsúdeného. Máme za to, že všeobecné súdy nepostupovali pri posudzovaní veci zákonným spôsobom, nakoľko v odôvodneniach poukazovali jednostranne len na pochybenia sťažovateľa. Krajský súd v Žiline uviedol, že pri posudzovaní otázky, či sa podmienene odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len tie okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Poukázal na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej „NS SR“), v zmysle ktorej ak podmienene odsúdený v skúšobnej dobe závažným spôsobom poruší právne normy najmä tým, že spácha úmyselný trestný čin, svedčí to spravidla o tom, že sa neosvedčil (R 19/1976), avšak ďalej pokračoval, že skutočnosť, že bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania trestného činu alebo priestupku, nemožno v každom prípade automaticky posudzovať ako dôvod na nariadenie výkonu trestu. Pri rozhodovaní ale nepostupoval podľa tohto princípu. Naopak sa z celkového znenia uznesenia krajského súdu javí, že všeobecné súdy prihliadli len na okolnosti, ktoré boli v neprospech odsúdeného a so skutočnosťami a dôkazmi na jeho prospech sa vôbec nevysporiadali a neprihliadli na ne. Iba s poukazom na spáchané priestupky na úseku cestnej premávky Krajský súd v Žiline usúdil, že odsúdený je osobou, ktorá ukázala svoju nespôľahlivosť.»*

5. Ďalej sťažovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 15/2018 z 23. mája 2018, ako aj na jeho osobné pomery a rodinnú situáciu. K otázke namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ uviedol, že výkonom trestu odňatia slobody sa zasiahne aj do jeho občianskych práv, a preto nemožno automaticky bez ďalšieho vylúčiť aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednávajúcu vec.

6. Sťažovateľ zároveň navrhuje odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu. Uvádza, že výkonom trestu jemu aj jeho rodine hrozí závažná ujma, ktorej treba predísť.

7. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti vydal takéto uznesenie:

„Ústavný súd Slovenskej republiky prijíma sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] o porušení základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 3Tos/76/2019-156 zo dňa 25.07.2019 na ďalšie konanie.“

Po konaní vo veci samej sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 3Tos/76/2019-156 zo dňa 25.07.2019 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 3Tos/76/2019-156 zo dňa 25.07.2019 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 415,51 Eur.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

15. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

16. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo

medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010, I. ÚS 724/2016, I. ÚS 150/2019). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04, I. ÚS 222/2012, I. ÚS 21/2015).

17. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 305/2018). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným

súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

18. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že bolo napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o riadnom opravnom prostriedku (sťažnosti) sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým tento rozhodol o tom, že sa sťažovateľ neosvedčil. Rozhodnutie okresného súdu teda bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o podanej sťažnosti bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ vyčítal krajskému súdu, že pri posudzovaní, či sa v skúšobnej dobe osvedčil, bolo rozhodnutie založené len na množstve priestupkov spáchaných na úseku cestnej premávky, pričom neboli vzaté do úvahy dôkazy svedčiace v jeho prospech a jeho rodinné pomery. Osobitne sťažovateľ namietal porušenie zásady trestného procesu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

19. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: „Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že odsúdený [REDAKOVANÉ] sa v skúšobnej dobe odsúdenia na trest odňatia slobody, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený, neosvedčil. Treba stručne pripomenúť, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/101/2015 z 13.1.2016 bol [REDAKOVANÉ] odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 6 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 roky. Zároveň bolo dosúdenému uložené podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok počas skúšobnej doby. Predmetný rozsudok vo vzťahu k odsúdenému nadobudol právoplatnosť 13.1.2016. Základná skúšobná doba plynula odsúdenému od 14.1.2016 do 13.1.2019. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že odsúdený v čase základnej skúšobnej doby sa opakovane dopúšťal priestupkov na úseku cestnej premávky. Tieto priestupky spáchal 5.2.2016 - osvetlenie vozidla, 28.3.2016 - rýchlosť jazdy, 12.5.2016 – porušenie

všeobecného záväzného predpisu o BCP iným konaním, 10.10.2016 - toho istého priestupku, 19.10.2016 - prekročenie rýchlosti, 20.10.2016 - porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu o BCP iným konaním, 4.11.2016 - rovnaký priestupok, takisto aj 19.4.2017, 31.3.2017 - porušil ustanovenia týkajúce sa prekročenia rýchlosti, 19.10.2017 - opätovné porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu o BCP iným konaním, takisto 25.3.2018 - rovnaký priestupok, rovnako tak 16.4.2018, 13.9.2018 mu bola uložená pokuta za osvetlenie vozidiel, 10.11.2018 ďalšia pokuta vo výške 20,- Eur za porušenie všeobecne záväzného predpisu o BCP iným konaním. Posledný záznam sa týka 14.2.2019, teda po uplynutí skúšobnej doby s probačným dohľadom. Nadriadený súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní otázky, či sa podmiennečne odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len tie okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Pri posudzovaní otázky, či sa podmiennečne odsúdený osvedčil, je relevantné to, či viedol riadny život a či vyhovel uloženým podmienkam, pričom treba skúmať správanie odsúdeného počas celej skúšobnej doby a hodnotiť len tie okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Za vedenie riadneho života treba považovať to, že odsúdený dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu, rodine i spoločnosti, nezneužíval svoje práva voči spoluobčanom, nenarušoval občianske spoluzitie v bydlisku ani zamestnaní, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov. ... Pokiaľ ide o posúdenie závažnosti priestupkov na úseku cestnej premávky vyššie uvedené spáchané odsúdeným v priebehu skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, krajský súd v tejto súvislosti poznamenáva, že prvostupňový súd správne docenil to, že odsúdený páchal dopravné priestupky opakovane, aj napriek tomu, že mu boli za ne ukladané sankcie - blokové pokuty. Nadriadený súd poukazuje aj na to, že napr. v mesiaci október 2016 odsúdený spáchal v krátkom čase po sebe tri priestupky. Ďalší spáchal v mesiaci november 2016.“

20. Ústavný súd poukazuje na právne názory vyslovené vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorých odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, I. ÚS 472/2013), pretože z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Právne preto pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým uznesením krajského súdu porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné

zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ale aj uznesenia okresného súdu. Podľa uznesenia okresného súdu: „*Na jednej strane je síce pravdou, že probačnému dohľadu sa po dohode s probačným úradníkom podroboval, počas skúšobnej doby bol zamestnaný. Na druhej strane však nemožno obísť skutočnosť, že práve v skúšobnej dobe sa dopustil 15 priestupkov týkajúcich sa porušenia Zákona o priestupkoch, a to najmä § 22 citovaného zákona. Ak aj odsúdený postavil svoju obranu na tvrdení, že išlo o menej závažné porušenia dopravných predpisov, s takýmto záverom sa súd nemôže stotožniť. Logika veci navráva, že pokiaľ je niekto ako vodič postihnutý za priestupok súvisiaci s neosvetlením, resp. s nedostatočným osvetlením motorového vozidla, uloženie blokovej pokuty bude pre neho dostatočným ponaučením. Odsúdený sa však takéhoto priestupku dopúšťal opakovane. Minimálne v dvoch prípadoch bol postihnutý v blokovom konaní za prekročenie rýchlosti a minimálne v jednom prípade bol postihnutý za porušenie zákazu predchádzania iného motorového vozidla na mieste, kde to nie je dovolené. Z uvedeného je zrejmé, že odsúdený nevyužil benefit daný mu zákonom v podobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom, je zrejmé, že sa zo svojho konania nepoučil, naopak opakovane sa dopúšťal iného konania, ktoré vykazuje znaky priestupkov. Aj s prihliadnutím na celkový počet spáchaných priestupkov potom nemožno hovoriť o tom, že by išlo o ojedinelé vybočenie z inak riadneho života a rozhodne teda nemožno hovoriť o tom, že by odsúdený [REDAKOVANÉ] v skúšobnej dobe viedol riadny život a vyhovel uloženým podmienkam...“*

21. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by podľa názoru ústavného súdu došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby, alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok, alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

22. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (IV. ÚS 287/04). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, II. ÚS 919/2016).

23. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (IV. ÚS 115/03, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06.), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd na tomto mieste zároveň pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 25/06).

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zameral svoju pozornosť na to, aby preskúmal, či skutkové a právne závery krajského súdu, na ktorých založil napadnuté uznesenie krajského súdu, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či toto napadnuté uznesenie krajského súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a či ním zároveň nedošlo k porušeniu označeného práva sťažovateľa.

25. Ústavný súd k uvedenej veci uvádza, že v rámci predbežného prerokovania sa podrobne oboznámil so situáciou sťažovateľa a uvažoval nad podstatou a obsahom ním

podanej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd si vyžiadal súdne spisy okresného súdu aj krajského súdu, aby si vedel urobiť konkrétny obraz o tom, aké priestupky sťažovateľ vykonal, a či konanie a následné rozhodnutie o neosvedčení sa sťažovateľa malo všetky požadované atribúty práva na súdnu ochranu. Snahou ústavného súdu bolo pochopiť situáciu sťažovateľa, berúc do úvahy, že oprava motorových vozidiel (ktorou okrem iného sťažovateľ argumentoval), si z času načas vyžaduje riziko v podobe otestovania za nie úplne dokonalého technického stavu vozu.

26. Dôvodom tohto postupu bola aj skutočnosť, že sťažovateľ bol najskôr odsúdený za tzv. drogovú trestnú činnosť, pričom rozhodnutie o neosvedčení sa bolo podložené výlučne priestupkami, a to z oblasti dopravy. Ústavný súd uvažoval nad tým, aké sú ústavnoprávne požiadavky kladené na subsumpciu pod slovné spojenie „*viest' riadny život*“. Sťažovateľ v konaní o opravnom prostriedku pred krajským súdom argumentoval tým, že je riadne zamestnaný, pomáha organizátorom šachových podujatí pri preprave, ako aj tým, že jeho matka potrebuje pomoc pri starostlivosti o dvoch mladších súrodencov po smrti otca. Z čestného vyhlásenia matky sťažovateľa však nevyhnutná odkázanosť na sťažovateľa (jej syna) nebola úplne zrejmá. Uviedla, že syn pomáha „*podľa potreby*“ a že „*bol ochotný ju dopraviť na lekárske vyšetrenie*“, čo evokuje skôr ochotu ako nevyhnutnosť. Sťažovateľ bol naproti tomu konfrontovaný s argumentáciou v podobe spáchania priestupkov z oblasti cestnej premávky.

27. Ústavný súd dospel k záveru, že v prípade spáchania veľkého množstva priestupkov (v posudzovanom prípade až 15) nie je možné hovoriť o riadnom vedení života, *a fortiori* o porušení práva na súdnu ochranu a o neprimeranom zásahu do základných práv sťažovateľa. Súčasne ale ústavný súd marginálne dodáva, že je pozoruhodné, aký veľký záujem vzbudzoval sťažovateľ u štátnych orgánov v rámci ich kontrolnej činnosti, pričom nie je známy počet kontrol, ktoré sa sankciou sťažovateľa neskončili. V tejto súvislosti je možné odkázať aj na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, keď došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti aj v situácii, keď sa odsúdená počas podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona dopustila dvanástich priestupkov na úseku dopravy a súd rozhodol, že sa

neosvedčila (II. ÚS 33/2019). Zároveň ústavný súd konštatuje, že opakovaná priestupková recidíva sťažovateľa ilustruje ľahostajný prístup sťažovateľa k rešpektovaniu právnych predpisov, pričom tento prístup očividne nezmenilo ani právoplatné podmienené odsúdenie sťažovateľa. Ak preto krajský súd vzhľadom na všetky okolnosti prípadu dospel k záveru, že sťažovateľ nevedol v skúšobnej dobe riadny život v zmysle § 52 ods. 1 Trestného zákona, tento ich záver nemožno považovať za nepresvedčivý, nezákonný, nepredvídateľný a ani nespravodlivý.

28. Ústavnú sťažnosť treba vzhľadom na uvedené považovať za zjavne neopodstatnenú. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy, o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, II. ÚS 82/2019).

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom a v dostatočnom rozsahu posúdil sťažnosť sťažovateľa a zrozumiteľne a jasne odôvodnil svoje závery, postupujúc pritom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, resp. Trestného zákona. Z relevantnej spisovej dokumentácie, teda podľa názoru ústavného súdu, nemožno vyvodiť záver o jednostrannosti alebo takej aplikácii príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov zo strany krajského súdu, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd v tejto

súvislosti poukazuje aj na svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany v konaní (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorá by mala za následok porušenie tohto základného práva sťažovateľa.

30. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd si osvojil názor (v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva), podľa ktorého pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Článok 6 dohovoru sa preto zásadne nevzťahuje na vykonávacie konanie a na mnohé rozhodnutia v ňom urobené [napr. podmienené prepustenie, nariadenie výkonu podmienenčne odloženého trestu, zaradenie odsúdeného do určitej kategórie alebo do určitého ústavu, konanie o milosti atď. (REPÍK, B. Ľudské práva v súdnom konaní. Bratislava : MANZ, 1999, s. 62 – 63.)]. Sťažnosť sťažovateľa je teda nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže z práva na spravodlivé súdne konanie je nutné vyselektovať rozhodnutia v trestnom konaní, ktoré priamo nesúvisia s rozhodovaním o vine a treste (I. ÚS 286/2016).

31. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu